

ผลการพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้
ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

RESULTS OF DEVELOPING THE ABILITY TO ASSESS LEARNING OUTCOME OF
STUDENT TEACHERS

กันต์ฤทัย คลังพหล¹ และ วัสส์พร จิโรจพันธ์²
Kanreutai Klangphahol¹ and Wassaporn Jirojphan²

¹หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

²หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแต่ละสาขา และ 2) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยประชากรได้แก่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 415 คน แบ่งเป็น 4 สาขา คือ สาขาคณิตศาสตร์ สาขาภาษาอังกฤษ สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 160 คน แบ่งเป็น 4 สาขา คือ สาขาคณิตศาสตร์ จำนวน 40 คน สาขาภาษาอังกฤษ จำนวน 40 คน สาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 40 คน สาขาปฐมวัย จำนวน 40 คน ที่ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลอง คือ สาขาคณิตศาสตร์ จำนวน 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินที่มีการตอบสนองเดียว และแบบทดสอบความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระต่อกัน และสถิติเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการจำเป็นเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำแนกตามสาขาวิชาทั้งหมด 8 ด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ผลจากการจัดการอบรมพบว่า พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ก่อนการอบรมให้ความรู้เท่ากับ 13.90 และหลังการจัดอบรมให้ความรู้เท่ากับ 22.05 พบว่า คะแนน

เฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการจัด
อบรมให้ความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ABSTRACT

The main objective of this research was 1) to compare results from needs assessment for developing an assessment of learning outcome ability of student teachers of Valaya Alongkorn Rajabhat University Under the Royal Patronage. And 2) to develop an assessment learning outcome ability of the Mathematics student teachers. The population was 415 teacher students studying in the fifth year in academic year 2014. They were classified into 4 majors; Mathematic, English, Science, and Early Childhood. The sample group was 160 student teachers consisting of 40 students from each major. They were chosen by the stratified random sampling. For the experimental group were 102 Mathematics student teachers. The research instruments were needs assessment forms and achievement tests. The needs assessment forms were used for developing an assessment learning outcome ability of student teachers. These instruments were a set of 5-scale with single-response format. For achievement tests were used for evaluating an assessment of learning outcome ability of student teachers. The statistics used in this research were mean, standard deviation, Modified Priority Needs Index, t-test for dependent samples and F-test.

The research results revealed that 1) the comparison of need levels for strengthening the ability to assess learning outcomes in all eight aspects of each major was not different statistically significant. 2) The result of training showed that the mean scores on achievement of assessment learning outcomes before and after seminar were 13.90 and 22.05. The average score after seminar was higher than before and it was statistically significant at .05

คำสำคัญ

การพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

Keywords

Developing the ability to assess student learning teachers

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญเนื่องจากเป็นรากฐานในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาของไทยในปัจจุบันนั้นพบว่ายัง

ประสบปัญหาอยู่มาก ถึงแม้ว่าจะผ่านการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่มาแล้วไม่ต่ำกว่าสองครั้ง และหนึ่งในจำนวนนั้น คือการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญที่สามารถปรากฏเป็นกฎหมายชัดเจนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งได้มีการตราไว้ในรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายหลักที่สำคัญของประเทศ ปรากฏการณ์ครั้งสำคัญนี้ส่งผลให้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อันเป็นแรงผลักดันให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการปฏิรูปและเร่งรัดปรับปรุงระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตามสภาพการจัดการศึกษาหลังจากการปฏิรูปยังไม่ปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจสภาพปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษาที่ยังปรากฏชัด คือ ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัญหาที่หลายฝ่ายให้ความสนใจเนื่องจากเป็นเครื่องชี้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิรูปการศึกษาที่สำคัญประการหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษแรก (พ.ศ. 2542-2551)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) ได้ทำการวิจัยและพัฒนาในระดับประเทศ เรื่องรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพื้นฐาน ประเด็นที่สำคัญทางด้านการศึกษา คือ การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา ผลการประเมินผลของสถานศึกษาพื้นฐาน พบว่า มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยวิธีการหลากหลาย (ค่าเฉลี่ย = 4.37, S.D.=0.68) เน้นผู้เรียนเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่ต้องจัดประสบการณ์หลากหลายให้สอดคล้องกับช่วงวัยและพัฒนาการของผู้เรียน (ค่าเฉลี่ย = 4.35, S.D.=0.75) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลเป็นส่วนสำคัญของการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ การวัดและประเมินผลจึงต้องให้มีลักษณะเป็นการประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประเมินผลตามสภาพจริง การประเมินผลกับการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างผสมผสานกัน การประเมินจากการปฏิบัติจริงจึงมีความสำคัญมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการประเมินผลของโรงเรียนบ้านวังไทร จังหวัดสุโขทัย กล่าวคือ ครูมีอิสระออกแบบวิธีการประเมินผลเป็นของตนเอง คิดค้นเครื่องมือและเทคนิคการวัดผลที่เป็นการวัดพฤติกรรมที่แท้จริงที่แสดงออกซึ่งความสามารถของผู้เรียน โดยวัดตามสภาพความเป็นจริงสังเกตจากการปฏิบัติภาระงาน ด้านการประเมินผลการเรียน อยู่บนพื้นฐานทางความหลากหลายของผู้เรียน

อย่างไรก็ตามการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในปัจจุบันที่กำหนดมาจากส่วนกลาง ยังคงมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นหลัก เน้นผลจากการสอบแข่งขันโดยอาศัยความจำมากกว่าความรู้ความเข้าใจ ฉะนั้น ผลที่ได้จากการประเมินจึงไม่สามารถตอบสนองต่อมาตรฐานการศึกษาทั้ง 3 ด้าน ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียน มาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ และมาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัยในด้านผู้เรียน ดังนั้น การประเมินผลการเรียน ควรคำนึงถึงผู้ได้รับประโยชน์จากการวัดผลการศึกษา ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างแท้จริง เกิดการเรียนรู้มีทักษะชีวิต มีความสามารถในการวิเคราะห์สังเคราะห์ ประเมินค่า เข้าใจปัญหาและความจริง ครูผู้สอน ในฐานะเป็นผู้จัดวิธีการเรียนการสอน ต้องนำผลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์หาจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาปรับปรุงเพื่อนำไปใช้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สมควรนำไปประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยด้านการประเมินผลในชั้นเรียนควรเป็นการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนลดการแข่งขัน ทั้งนี้ พิจารณาได้จากฟินแลนด์ ที่มีนโยบายการประเมิน

พัฒนาการเรียนรู้แทนการคิดเกรดโดยมุ่งเพื่อการแนะแนวให้ผู้เรียนรู้จักตนเองส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะของผู้เรียน ในทำนองเดียวกับญี่ปุ่น ที่เน้นการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนแทนการแข่งขัน เช่นเดียวกัน โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ทั้งการดูผลงาน พฤติกรรมการแสดงออก แฟ้มสะสมงาน การประชุมพิจารณาผลพัฒนาการการประเมินโดยบุคคลภายนอก พ่อแม่ ผู้ปกครอง ร่วมประเมิน และพิสูจน์ได้ว่านักเรียนของประเทศเหล่านี้มีผลการประเมิน PISA อยู่ในลำดับต้น ๆ ทั้งนี้ รวมทั้งการให้มีการเข้าชั้นได้หากประเมินแล้วแต่ก็ยังมีความพัฒนาการไม่ถึงเกณฑ์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557)

จากการศึกษางานวิจัยต่างๆพบว่า นักการศึกษาต่างให้ความสำคัญในการสร้างเสริมสมรรถนะวิชาชีพครูด้านต่างๆที่มีความจำเป็น แก่ครูก่อนประจำการ เช่น Yunus (2013) และ Zottmann et al. (2010) เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัย ผลกระทบของการวัดและการประเมินผล ในการวิเคราะห์และการรับรู้ สมรรถนะของนักศึกษาครูและจากการศึกษาผลงานวิจัยในการพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินแก่นิสิตนักศึกษาครูในประเทศไทย พบว่าเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาครูประจำการเป็นหลัก เช่น งานวิจัยของกฤติยา วงศ์ก้อม (2547) งานวิจัยของ พัชร จันทรเพ็ง และสำนวน ชินจันทิก (2553) และพรทิพย์ ไชยโส และคณะ (2556) จึงเป็นประเด็นคำถามสำคัญของสถาบันผลิตครูในการพัฒนาความสามารถด้านการวัดประเมินผลของนักศึกษาวิชาชีพครู หรือครูก่อนประจำการที่จะต้องเรียนรู้ก่อนที่จะปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน ให้มีความพร้อมสามารถรองรับการเป็นครูมืออาชีพและก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 เพื่อการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคอย่างสันติสุข สามารถแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ ได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า หากครูประจำการหรือครูก่อนประจำการได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะเกี่ยวกับด้านการวัดประเมินผล จนเกิดเป็นความสามารถในการวัดประเมินผล ก็จะสามารถส่งผลให้การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพิ่มขึ้น

การพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบวิธีหนึ่งการจัดการฝึกอบรม ซึ่งสุภาพร พิศาลบุตร และยงยุทธ เกษสาคร (2546) รสสุคนธ์ มกรมณี (2546) ไพโรจน์ อูลิต (2547) และคำรณ โปรมเงิน (2550) กล่าวถึง การฝึกอบรมว่า กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติอันเหมาะสมจนสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมและทำให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อประกอบการฝึกอบรม วิธีการประเมินผลมีความแตกต่างที่ลุ่มลึกมากกว่าประสบการณ์ที่เคยมีมาก่อน กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นตามหลักการเรียนรู้ (Wilson et al., 1995)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการประเมินผลการเรียนรู้อย่างถูกต้องและตรงตามสภาพจริงและพัฒนาการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในด้านที่จำเป็นเร่งด่วนตามสภาพจริงของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแต่ละสาขาแตกต่างกันหรือไม่อย่างไรบ้าง
2. หลังจากที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาคณิตศาสตร์ได้รับการอบรมด้านการประเมินผลการเรียนรู้ นักศึกษามีความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้สูงขึ้นหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำแนกตามสาขาวิชาของนักศึกษาครู
2. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาคณิตศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 415 คน แบ่งเป็น 4 สาขา คือ สาขาคณิตศาสตร์ จำนวน 102 คน สาขาภาษาอังกฤษจำนวน 52 คน สาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 154 คน สาขาปฐมวัย จำนวน 107 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ จำนวน 160 คน จำแนกตามสาขาวิชาอย่างละ 40 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินที่มีการตอบสนองได้ค่าความเที่ยงรายด้านทั้งหมด 8 ด้าน ดังนี้ 0.827, 0.851, 0.729, 0.810, 0.805, 0.712 และ 0.840
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านประเมินผลการเรียนรู้

ตัวแปรอิสระ คือ สาขาวิชาของนักศึกษาครู คือ สาขาคณิตศาสตร์ สาขาภาษาอังกฤษ สาขาวิทยาศาสตร์ และ สาขาการศึกษาปฐมวัย

ตัวแปรตาม คือ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้แบ่งเป็น 8 ด้าน คือการวางแผนปฏิบัติในการประเมินผลการเรียนรู้ การกำหนดจุดประสงค์ในการประเมินผลการเรียนรู้ การออกแบบในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสร้างเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ การใช้เทคนิคและเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ การเก็บรวบรวมและการแปลผลข้อมูลสารสนเทศ

การให้ระดับคะแนนการสรุปรายงานผลและการแปลความหมายของผลการประเมิน และการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นแปลความหมายและวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนจากแบบประเมินความต้องการจำเป็นโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้สถิติ F – test

ระยะที่ 2 พัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาคณิตศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร คือเนื่องจาก ในแต่ละสาขามีความต้องการจำเป็นเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติผู้วิจัยจึงทำการวิจัยในระยะที่ 2 โดยเลือกสาขาคณิตศาสตร์ เป็นกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2557 สาขาคณิตศาสตร์ จำนวน 102 คน เลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบทดสอบความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาครุมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ แบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อโดยมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.850

3. ตัวแปรที่ใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตัวแปรอิสระ คือ การพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาครุสาขาคณิตศาสตร์

4. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองโดยจัดอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาคณิตศาสตร์ ใช้แผนการทดลองแบบ Pretest Posttest Control Group Design และวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาคณิตศาสตร์ก่อนและหลังการอบรม โดยใช้สถิติที่แบบกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระต่อกัน (t-test แบบ Dependent Samples)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนำเสนอเป็นตารางแยกตามวัตถุประสงค์ 2 ข้อ โดยตารางที่ 1 ตอบตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 ส่วน ตารางที่ 2 ตอบตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความต้องการจำเป็นเพื่อเสริมสร้างความสามารถ
ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำแนกตามสาขาวิชา

ความสามารถด้านการ ประเมินผลการเรียนรู้ของ นักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การวางแผนปฏิบัติในการ ประเมินผลการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.920	3	.307	2.046	.110
	ภายในกลุ่ม	23.383	156	.150		
	รวม	24.304	159			
การกำหนดจุดประสงค์ในการ ประเมินผลการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.968	3	.323	2.001	.116
	ภายในกลุ่ม	25.160	156	.161		
	รวม	26.128	159			
การออกแบบในการประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนและการ สร้างเครื่องมือประเมินผลการ เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.511	3	.170	1.567	.200
	ภายในกลุ่ม	16.955	156	.109		
	รวม	17.466	159			
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ในการประเมินผลการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.166	3	.389	1.682	.173
	ภายในกลุ่ม	36.053	156	.231		
	รวม	37.219	159			
การใช้เทคนิคและเครื่องมือใน การประเมินผลการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.748	3	.249	1.901	.132
	ภายในกลุ่ม	20.477	156	.131		
	รวม	21.226	159			
การเก็บรวบรวมและการแปลผล ข้อมูลสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	1.178	3	.393	2.045	.110
	ภายในกลุ่ม	29.947	156	.192		
	รวม	31.125	159			
การให้ระดับคะแนน การสรุป รายงานผลและการแปล ความหมายของผลการประเมิน	ระหว่างกลุ่ม	.361	3	.120	.917	.434
	ภายในกลุ่ม	20.474	156	.131		
	รวม	20.835	159			
การนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	.780	3	.260	1.778	.154
	ภายในกลุ่ม	22.808	156	.146		
	รวม	23.588	159			
ภาพรวมทั้ง 8 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.908	3	.260	1.778	.154
	ภายในกลุ่ม	49.622	156	.146		
	รวม	51.530	159			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการจำเป็นเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจำแนกตามสาขาวิชาทั้งหมด 8 ด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในแต่ละสาขามีความต้องการจำเป็นเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการวิจัยในระยะที่ 2 โดยเลือกสาขาคณิตศาสตร์ เป็นกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ คะแนนเฉลี่ยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ก่อนและหลังการจัดอบรมให้ความรู้ (คะแนนเต็มของแบบทดสอบ 30 คะแนน)

คะแนน	ค่าเฉลี่ย	N	S.D.	df	t	Sig.
ก่อน	13.90	102	3.69	101	19.242**	0.000
หลัง	22.05	102	3.11			

หมายเหตุ ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ก่อนการอบรมให้ความรู้เท่ากับ 13.90 และหลังการจัดอบรมให้ความรู้เท่ากับ 22.05 พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้หลังการจัดการอบรมสูงกว่าก่อนการจัดอบรมให้ความรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

ผลของการพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาคณิตศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้สูงขึ้น หลังได้รับการอบรมให้ความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผู้วิจัยทำการพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ โดยนำข้อมูลจากการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในระยะที่ 1 มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องและเหมาะสมต่อความต้องการโดยผ่านการอบรมให้ความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาให้ก่อเกิดเป็นความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ McNeil (1990) ที่กล่าวว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต้องดำเนินการโดยการให้ความรู้ด้วยการใช้เอกสารและให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยสมภูมิ อัจฉริยพรหม (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง พบว่า สภาพปัญหาก่อนการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงโรงเรียนชุมชนบ้านเหลื่อมขาดความรู้ความเข้าใจและไม่สามารถจะทำการวัดและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงควบคู่กันไปกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ จึงมีกลยุทธ์ คือ การมอบหมายให้ศึกษาเอกสารการประชุมปฏิบัติการการศึกษาดูงานการมอบหมายให้ปฏิบัติและการนิเทศติดตามการปฏิบัติงาน ผลปรากฏว่าผลการทดสอบก่อน-หลังการศึกษาเอกสารได้คะแนนก่อนการศึกษาเอกสารเฉลี่ยร้อยละ 49.00

หลังจากศึกษาเอกสารแล้วได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 61.00 มีคะแนนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.00 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยใช้แบบทดสอบแบบเขียนตอบก่อนการประชุมปฏิบัติการได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 52.00 และหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 63.00 คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.00 จากคะแนนที่เพิ่มขึ้น โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมผ่านการอบรมให้ความรู้ จะได้รับความรู้ แนวคิดต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ การฝึกปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ทำให้หลังร่วมกิจกรรมผลสัมฤทธิ์หรือความสามารถเพิ่มขึ้นสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรม อีกทั้งบุญชม ศรีสะอาด (2535) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาคนทุกอาชีพ คือ เมื่อเขาเข้าร่วมกิจกรรมแล้วเขาได้อะไรเพิ่มขึ้นบ้าง

ดังนั้น การพัฒนาผลสัมฤทธิ์หรือความสามารถของผู้เรียนที่พัฒนาผ่านกระบวนการในจัดกิจกรรมอบรมที่มีความเหมาะสม ก่อให้เกิดความสามารถที่จะทบทวนและเพิ่มเติมความรู้ของตนเองให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการพัฒนาความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาคณิตศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ หลังได้รับการอบรมให้ความรู้มีความสามารถด้านการประเมินผลการเรียนรู้สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ Alexandra (2004) ที่ศึกษาผลของการเรียนฝึกอบรมในวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการวิเคราะห์ของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นักศึกษาที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีการเรียนแบบฝึกอบรมมีคะแนนความสามารถในการวิเคราะห์สูงกว่านักศึกษาที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จะเห็นได้ว่าหากดำเนินการจัดกิจกรรมและศิริพงษ์ เทียศิริ (2550) พบว่า คะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาหลังการฝึกอบรม สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรม สูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีความสามารถในการประเมินผลการเรียนรู้ต่างกันก่อนที่ได้รับการจัดอบรมกับหลังที่ได้รับการจัดอบรมเรื่องการประเมินการเรียนรู้ ดังนั้นก่อนที่จะส่งตัวนักศึกษาครูไปออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูควรมีการจัดอบรมเรื่องการประเมินผลการเรียนรู้ และควรจัดเป็นระยะ เพื่อพัฒนาการ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือเรื่องการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาครู

2. ในการนำผลการวิจัยไปใช้ในเรื่องการจัดการอบรมควรจะจัดการอบรมสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูชั้นปีที่ 5

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเท่านั้น ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรให้อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงประเมินความสามารถทางการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แม่นยำและถูกต้องมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยพัฒนาการสร้างความร่วมมือการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาครูเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง
3. กระบวนการพัฒนาความสามารถประเมินผลการเรียนรู้ในครั้งต่อไป ควรมุ่งเน้นกิจกรรมเพื่อพัฒนาเจตคติทางการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเห็นว่ากระบวนการประเมินผลการเรียนรู้เป็นเรื่องที่ควรตระหนักและมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กฤติยา วงศ์ก้อม. (2547). รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินการเรียนรู้ตามแนวคิดการประเมินแบบเสริมพลังอำนาจที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษาคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คำรณ โปรายเงิน. (2550). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องเทคนิคการเพิ่มผลผลิตด้านบุคลากร: กรณีศึกษาพนักงานฝ่ายผลิตแผนกบรรจุผลิตภัณฑ์ กลุ่มสื่อสารโทรคมนาคมไร้สาย บริษัทดิจิตอลโฟน จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- พรทิพย์ ไชยโส และคณะ. (2556). การพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของนิสิตครู. วารสารวิจัยการศึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ปีที่ 1 ฉบับที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- พัชรี จันทรเพ็ง และสำรวน ชินจันทิก. (2553). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูคณิตศาสตร์ด้านการวัดผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารการวิจัยสังคมศาสตร์ ประมวลบทความวิจัยคัดสรรและบทความวิจัยที่น่าสนใจในงานประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2554 ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รสสุคนธ์ มกรมณี. (2546). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: เพอเพคชั่นเฮาส์.
- ไพโรจน์ อุลิต. (2547). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. สืบค้นจาก <http://it.ripa.ac.th/courseware/2/detail/chapter/8c82.htm>. [15 ก.ค. 2553]
- ศิริพงษ์ เพี้ยศิริ. (2550). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิตด้วยกิจกรรมศิลปะ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และทักษะการผลิตผลงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมภูมิ อัจฉริยพรหม. (2547). **การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงโรงเรียนชุมชนบ้านเหลื่อม อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา**. ปรินญา นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). **รายงานการวิจัยและพัฒนา เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาพื้นฐาน**. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุภาพร พิศาลบุตร และยงยุทธ เกษสาคร. (2546). **การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: วี.เจ.พรินต์ติ้ง.
- Alexandra, E. A. (2004). **The Effect of Constructionism Learning in the Social Subject on Student Achievement and Analysis Thinking**. Dissertation Abstracts International. 51 (November).
- McNeil, & John D. (1990). **Curriculum: A Comprehensive Introduction**. 4th ed. Harper Collins.
- Wilson, Joesb. Pont & Chen (1995). **Applying Successful Training Techniques**. London: Kogan page Limited.
- Yunus Arslan, GokceErturanIlker, & Giyasettin Demirhan. (2013). The Impact of a Developed Measurement and Evaluation Development Program on Pre-Service Physical Education Teachers' Perceptions Related to Measurement and Evaluation. **Educational Sciences: Theory and Practice**. 13(2): 1119-1124.
- Zottmann, J., Goeze, A., Fischer, F. & Schrader, J. (2010, August / September). **Facilitating the Analytical Competency of Pre-Service Teachers with Digital Video Cases: Effects of Hyperlinks to Conceptual Knowledge and Multiple Perspectives**. Paper presented at the EARLI SIG 6&7 Conference 2010. Ulm, Germany.